

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/36/EU,

annettu 26 päivänä helmikuuta 2014,

kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun säädösehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisympäristöstä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että neuvosto toteuttaa turvapaikkaa, maahanmuuttoa ja kolmansien maiden kansalaisten oikeuksien turvaamista koskevia toimenpiteitä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi asteittain.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että unionin on kehitettävä yhteinen maahanmuuttopolitiikka, jonka tavoitteena on varmistaa kaikissa vaiheissa muuttovirtojen tehokas hallinta ja jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu. Tätä varten Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä säätää toimenpiteitä kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja maassa oleskelua koskevista edellytyksistä ja heidän oikeuksiensa määrittelystä.
- (3) Eurooppa-neuvoston 4 päivänä marraskuuta 2004 hyväksymässä Haagin ohjelmassa tunnustetaan, että laillinen maahanmuutto tulee tärkeäksi talouskehityksen eteenpäin viemisessä, ja pyydetään komissiota esittämään laillista maahanmuuttoa koskeva toimintapoliittinen suunnitelma ja maahanpääsymenettelyjä, joilla voidaan nopeasti vastata siirtotyövoiman vaihtelevaan kysyntään työmarkkinoilla.

(4) Eurooppa-neuvoston kokouksessa 14 ja 15 päivänä joulukuuta 2006 sovittiin lukuisista vuotta 2007 koskevista edistysaskelista. Niihin kuuluu muun muassa hyvin hallittujen laillista maahanmuuttoa koskevien politiikkojen kehittäminen kansallista toimivaltaa kunnioittaen, jotta jäsenvaltioita voitaisiin auttaa täyttämään silloiset ja tulevat työvoimatarpeet. Lisäksi pyydettiin selvittämään keinoja väliaikaisen maahanmuuton helpottamiseksi.

(5) Eurooppa-neuvoston 16 päivänä lokakuuta 2008 vahvistamassa Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksessa unioni ja sen jäsenvaltiot sitoutuivat harjoittamaan tasapuolista, tehokasta ja johdonmukaista politiikkaa muuttoliikkeeseen liittyvien haasteiden ja mahdollisuuksien suhteen. Sopimus muodostaa perustan yhteiselle maahanmuuttopolitiikalle, jonka ohjenuorana on jäsenvaltioiden välinen yhteisvastuu ja yhteistyö kolmansien maiden kanssa ja joka perustuu muuttovirtojen asianmukaiselle hallinnalle sekä vastaanottavan maan että alkuperämaiden ja muuttajien itsensä eduksi.

(6) Eurooppa-neuvoston 11 päivänä joulukuuta 2009 hyväksymässä Tukholman ohjelmassa tunnustetaan, että työperäinen maahanmuutto voi osaltaan lisätä kilpailukykyä ja talouden elinvoimaisuutta ja että unionin väestörakenteen muuttuessa huomattavasti ja työvoiman kysynnän kasvassa joustavat maahanmuuttopolitiikat myötävaikuttavat merkittävästi unionin pitkän aikavälin taloudelliseen kehitykseen ja suorituskykyyn. Siinä korostetaan myös, että on tärkeää varmistaa jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu ja optimoida muuttoliikkeen ja kehityksen välinen yhteys. Ohjelmassa pyydetään komissiota ja Eurooppa-neuvostoa jatkamaan komission 21 päivänä joulukuuta 2005 annetussa tiedonannossa vahvistetun laillista maahanmuuttoa koskevan toimintapoliittisen suunnitelman täytäntöönpanoa.

(7) Tämän direktiivin olisi myötävaikutettava muuttovirtojen tehokkaaseen hallintaan nimenomaan väliaikaisen kausimuuton osalta ja varmistettava kausityöntekijöille kunnolliset työ- ja elinolot asettamalla maahanpääsulle ja oleskelulle tasapuoliset ja selkeät säännöt ja määrittelemällä kausityöntekijöiden oikeudet sekä luomalla samalla kannustimia ja suojatoimia, joilla estetään oleskeluajan ylittyminen tai tilapäisen oleskelun muuttuminen pysyväksi. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/52/EY ⁽⁴⁾ annetut säännöt ehkäisevät osaltaan tällaisen tilapäisen oleskelun muuttumista laittomaksi oleskeluksi.

⁽¹⁾ EUVL C 218, 23.7.2011, s. 97.

⁽²⁾ EUVL C 166, 7.6.2011, s. 59.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 5. helmikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 17. helmikuuta 2014.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/52/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 168, 30.6.2009, s. 24).

- (8) Jäsenvaltioiden olisi pantava tämä direktiivi täytäntöön sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta erityisesti neuvoston direktiivin 2000/43/EY⁽¹⁾ ja neuvoston direktiivin 2000/78/EY⁽²⁾ mukaisesti.
- (9) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa jäsenvaltioiden työmarkkinoille pääsyyn sovellettavaa unionin kansalaisten etuuskohtelun periaatetta sellaisena kuin se on ilmaistuna asianomaisten liittymisasiakirjojen asiaa koskevissa määräyksissä.
- (10) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa tarkoitettua jäsenvaltioiden oikeutta päättää siitä, kuinka paljon kolmansien maiden kansalaisia päästetään kausityöntekijöiksi niiden alueelle.
- (11) Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa edellytyksiin, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 56 artiklan mukaista palvelujen tarjoamista. Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa etenkin työehtoihin ja -oloihin, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY⁽³⁾ mukaisesti sovelletaan työntekijöihin, jotka jäsenvaltioon sijoittautunut yritys on lähettänyt tuottamaan palvelun toisen jäsenvaltion alueella.
- (12) Tällä direktiivillä olisi katettava kausityöntekijöiden ja työnantajien väliset suorat työsuhteet. Kuitenkin jos jäsenvaltion kansallinen oikeus mahdollistaa kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn kausityöntekijöiksi sellaisten alueelleen sijoittautuneiden työnvälitystoimistojen tai työvoiman vuokrausyritysten kautta, joilla on suora sopimus kausityöntekijän kanssa, tällaisia yrityksiä ei pitäisi jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (13) Saattaessaan tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden olisi, tarvittaessa työmarkkinaosapuolia kuullen, laadittava luettelo toimialoista, joihin kuuluu kausiluonteista toimintaa. Kausiluonteista toimintaa on tyypillisesti esimerkiksi maataloudessa ja puutarhailijelyssä erityisesti istutus- tai sadonkorjuuajkaan tai matkailussa erityisesti lomakaudella.
- (14) Mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään, ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10 artiklassa vahvistetun syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti, jäsenvaltiot saavat tämän direktiivin valinnaisia säännöksiä soveltaessaan kohdella tiettyjen kolmansien maiden kansalaisia suotuisammin kuin muiden kolmansien maiden kansalaisia.
- (15) Maahanpääsyä kausityöntekijäksi olisi oltava mahdollista hakea ainoastaan, kun kolmannen maan kansalainen oleskelee jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella.
- (16) Olisi voitava evätä maahanpääsy tämän direktiivin tarkoituksia varten asianmukaisesti perustelluista syistä. Maahanpääsy olisi voitava evätä varsinkin, jos jäsenvaltio katsoo tosiseikkoihin perustuvan arvion mukaisesti, että asianomainen kolmannen maan kansalainen on mahdollinen uhka yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle.
- (17) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY⁽⁴⁾ soveltamista.
- (18) Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa haitallisesti jäsenvaltiossa jo laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille myönnettyihin oikeuksiin tehdä työtä.
- (19) Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden osalta sovelletaan kaikilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 810/2009⁽⁵⁾ (viisumisäännöstö), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 562/2006⁽⁶⁾ (Schengenin rajasäännöstö) sekä neuvoston asetusta (EY) N:o 539/2001⁽⁷⁾. Näin ollen jos oleskelu kestää enintään 90 päivää, kausityöntekijöiden edellytyksiä päästä Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavien jäsenvaltioiden alueelle säännellään mainituilla säädöksillä, kun taas tällä direktiivillä olisi säänneltävä ainoastaan työnsaantia koskevia perusteita ja vaatimuksia. Jos on kyse jäsenvaltiosta, joka ei sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlantia lukuun ottamatta, sovelletaan ainoastaan Schengenin rajasäännöstöä. Tässä direktiivissä tarkoitettut Schengenin säännöstön määräykset kuuluvat siihen säännöstön osaan, johon Irlanti ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät osallistu, joten kyseisiä määräyksiä ei sovelleta niihin.

(4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

(5) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

(6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1).

(7) Neuvoston asetusta (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EUVL L 81, 21.3.2001, s. 1).

(1) Neuvoston direktiivi 2000/43/EY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2000, rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22).

(2) Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1).

- (20) Tässä direktiivissä olisi määriteltävä kausityöntekijän osalta maahanpääsyä koskevat vaatimukset samoin kuin luvan hylkäysperusteet ja perusteet luvan peruuttamiselle sekä perusteet enintään 90 päivän pituista oleskelua koskevan luvan uusimatta jättämiselle. Myönnettävä lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja kausityötä varten sovelletaan vastaavasti Schengenin säännösten asiaankuuluvia, maahantuloa ja oleskelua jäsenvaltioiden alueella koskevia edellytyksiä samoin kuin kyseisten viisumien hylkäämistä, uusimista, mitätöintiä ja peruuttamista koskevia edellytyksiä. Erityisesti on ilmoitettava hakijalle kaikista viisumin hylkäämis-, mitätöinti- tai kumoamispäätöksistä ja niiden perusteena olevista syistä viisumisäännösten 32 artiklan 2 kohdan ja 34 artiklan 6 kohdan mukaisesti viisumisäännösten liitteessä VI olevalla vakiolomakkeella.
- (21) Niiden kausityöntekijöiden osalta, jotka on päästetty maahan yli 90 päivän pituista oleskelua varten, tässä direktiivissä olisi määriteltävä sekä alueelle pääsyn ja alueella oleskelun edellytykset että perusteet ja vaatimukset työn saamiseksi jäsenvaltioista.
- (22) Tässä direktiivissä olisi säädettävä joustavasta maahantulojärjestelmästä, joka perustuu kysyntään ja objektiivisiin kriteereihin, kuten voimassa olevaan työsopimukseen tai sitovaan työtarjoukseen, jossa määritetään työsopimuksen tai työsuhteen olennaiset kohdat.
- (23) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus tehdä testi, jolla osoitetaan, että paikkaa ei voida täyttää kotimaisilta työmarkkinoilta.
- (24) Jäsenvaltioiden olisi voitava hylätä maahanpääsyä koskeva hakemus erityisesti silloin, jos kolmannen maan kansalainen ei ole kausityöntekijänä noudattanut aiemmasta maahanpääsypäätöksestä seuraavaa velvollisuutta poistua asianomaisen jäsenvaltion alueelta kausityöhön oikeuttavan luvan voimassaolon päättyessä.
- (25) Jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia työnantajaa tekemään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja antamaan kaikki tarvittavat asiaankuuluvat tiedot mahdollisten väärinkäytösten ja tämän direktiivin mukaisen menettelyn väärinkäytön estämiseksi.
- (26) Sillä, että säädetään yhden hakemuksen menettelystä, joka johtaa sekä oleskelua että työtä koskevan yhdistelmäluvan myöntämiseen, yksinkertaistettaisiin jäsenvaltioissa tällä hetkellä sovellettavia sääntöjä. Tämän ei pitäisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen nimetä hallinnon organisointia ja hallintokäytäntöä koskevien kansallisten erityispiirteiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ja se, millä tavalla niiden olisi oltava mukana yhden hakemuksen menettelyssä.
- (27) Tämän direktiivin mukaisten toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen ei saisi rajoittaa muiden viranomaisten ja soveltuviissa tapauksissa työmarkkinaosapuolten kansallisen oikeuden ja/tai käytännön mukaisia hakemuksen käsittelyä ja hakemuksen johdosta tehtävää päätöstä koskevia tehtäviä ja vastuuta.
- (28) Tämän direktiivin olisi annettava jäsenvaltioille jossakin määrin joustoa kausityöntekijöiden maahanpääsyä varten myönnettävien (maahantulo-, oleskelu- ja työ) lupien osalta. Direktiivin 12 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisen pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin myöntämisen ei olisi rajoitettava jäsenvaltioiden mahdollisuutta myöntää ennalta lupa työskennellä asianomaisessa jäsenvaltiossa. Sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin mukaiset työtä koskevat edellytykset on tarkistettu ja että ne täyttyvät, olisi kyseisissä luvissa tehtävä selväksi, että ne on tarkoitettu kausiluonteista työtä varten. Jos myönnetään vain lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, jäsenvaltion olisi käytettävä tähän tarkoitukseen viisumitarran kohtaa "Huomautuksia".
- (29) Jos oleskelu kestää enintään 90 päivää, jäsenvaltioiden olisi myönnettävä kausiluonteista työtä varten joko lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi tai työluvalla varustettu lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi silloin, kun kolmannen maan kansalainen tarvitsee viisumin asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti. Jos kolmannen maan kansalaisen ei sovelleta viisumivaatimusta ja jos jäsenvaltio ei ole soveltanut mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohtaa, jäsenvaltioiden olisi myönnettävä hänelle kausiluonteista työtä varten työlupa. Jos oleskelu kestää yli 90 päivää, jäsenvaltioiden olisi myönnettävä yksi seuraavista luvista: pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, kausityölupa tai pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävällä viisumilla varustettu kausityölupa, jos alueelle tulo edellyttää kansallisen oikeuden mukaan pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävää viisumia. Minkään tässä direktiivissä ei pitäisi estää jäsenvaltiota toimittamasta työlupaa suoraan työnantajalle.
- (30) Jos viisumia tarvitaan ainoastaan jäsenvaltion alueelle tuloa varten ja kolmannen maan kansalainen täyttää kausityöluvan myöntämisen edellytykset, asianomaisen jäsenvaltion olisi annettava kolmannen maan kansalaiselle kaikki mahdollisuudet saada tarvittava viisumi ja varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät tässä tu-
loksellista yhteistyötä.

- (31) Oleskelun enimmäiskesto olisi vahvistettava jäsenvaltioissa ja rajoitettava viidestä yhdeksään kuukautta kestävään jaksoon, mikä varmistaisi yhdessä kausityön määrittelyn kanssa, että työ on aidosti kausiluonteista. Tätä tarkoitusta varten olisi säädettävä, että oleskelun enimmäiskeston rajoissa on mahdollista pidentää sopimuksen voimassaoloa tai vaihtaa työnantajaa edellyttäen, että maahanpääsyn perusteet yhä täyttyvät. Tällä vähennettävään hyväksikäytön vaaraa, jolle kausityöntekijät voivat altistua, jos he ovat yhteen työnantajaan sidottuja, ja samalla vastattaisiin joustavasti työnantajien tosiasiallisiin työvoimatarpeisiin. Kausityöntekijän mahdollisuus siirtyä toisen työnantajan palvelukseen tässä direktiivissä säädettyjen edellytysten mukaisesti ei saisi antaa kausityöntekijälle mahdollisuutta etsiä työttömänä ollessaan työtä jäsenvaltioiden alueelta.
- (32) Päättyessään oleskelun jatkamisesta tai kausityöhön oikeuttavan luvan uusimisesta jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa huomioon työmarkkinatilanne.
- (33) Jos kausityöntekijä on saanut enintään 90 päivän pituisen oleskeluluvan ja jäsenvaltio on päättänyt pidentää sen voimassaoloa yli tämän ajan, lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi olisi joko korvattava pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävällä viisumilla tai kausityöluvalla.
- (34) Kun otetaan huomioon kiertomuuton tietyt näkökohdat samoin kuin kolmansista maista tulevien kausityöntekijöiden mahdollisuus työllistyä yhtä kautta pidempään sekä unionin työnantajien edut siltä osin, että he voisivat luottaa pysyvämpään ja jo koulutettuun työvoimaan, olisi säädettävä mahdollisuudesta käyttää helpotettuja maahanpääsymenettelyjä sellaisten vilpittömässä mielessä toimivien kolmansien maiden kansalaisten kohdalla, jotka ovat päässeet jäsenvaltioon kausityöntekijöiksi vähintään keran edeltävien viiden vuoden aikana ja jotka ovat asianomaiseen jäsenvaltioon tulon ja siellä oleskelun suhteen aina noudattaneet kaikkia tässä direktiivissä säädettyjä perusteita ja edellytyksiä. Tällaisilla menettelyillä ei saisi vaikuttaa työn kausiluonteisuutta koskevaan vaatimukseen eikä kiertää sitä.
- (35) Jäsenvaltioiden olisi tehtävä parhaansa varmistaakseen, että hakijoilla on saatavillaan tietoa maahantulon ja oleskelun edellytyksistä, kuten tässä direktiivissä säädettyistä oikeuksista ja velvollisuuksista ja menettelyllisistä takeista sekä kaikista jonkin jäsenvaltion alueella kausityöntekijänä oleskelua ja työskentelyä koskevaan hakemukseen tarvittavista asiakirjoista.
- (36) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, joita sovelletaan työnantajiin, jos ne eivät noudata tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Tällaiset seuraamukset voisivat koostua toimenpiteistä, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/52/EY 7 artiklassa niihin olisi kuuluttava tarvittaessa työnantajan velvollisuus maksaa korvausta kausityöntekijöille. Tarvittavien mekanismien olisi oltava käytössä, jotta kausityöntekijät saisivat korvausta, johon heillä on oikeus jopa silloin, kun he eivät enää ole kyseisen jäsenvaltion alueella.
- (37) Kausityöntekijänä maahanpääsyä koskevien hakemusten käsittelyä koskevaa menettelyä varten olisi vahvistettava säännöt. Kyseisen menettelyn olisi oltava tehokas ja helposti toteutettava jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten tavanomainen työtaakka huomioon ottaen, ja sen olisi oltava avoin ja tasapuolinen, jotta asianomaisille henkilöille voitaisiin taata riittävä oikeusvarmuus.
- (38) Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien osalta menettelylliset takeet ovat Schengenin säännösten asianomaisten määräysten mukaiset.
- (39) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä päätökset kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskevista hakemuksista mahdollisimman pian niiden tekemisen jälkeen. Jos luvan jatkamista tai uusimista koskevat hakemukset on tehty luvan voimassaoloaikana, jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, ettei kausityöntekijää velvoiteta keskeyttämään työsuhdettaan samaan työnantajaan tai ettei häntä estetä vaihtamasta työnantajia vireillä olevien hallinnollisten menettelyjen vuoksi. Hakijoiden olisi toimitettava luvan jatkamista tai uusimista koskeva hakemuksensa mahdollisimman nopeasti. Kausityöntekijän olisi joka tapauksessa saatava oleskella asianomaisen jäsenvaltion alueella ja tapauksen mukaan jatkaa työntekoa, kunnes toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet luvan jatkamista tai uusimista koskevasta hakemuksesta lopullisen päätöksen.
- (40) Jäsenvaltioita olisi kannustettava kausityön luonteen vuoksi olemaan perimättä maksua hakemusten käsittelystä. Jos jäsenvaltio kaikesta huolimatta päättää periä maksun, tämä ei saisi olla suhteeton tai kohtuuton.
- (41) Kaikilla kausityöntekijöillä olisi oltava kohtuullisen elintason takaava majoitus. Kaikista majoituksessa tapahtuvista muutoksista olisi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos työnantaja järjestää majoituksen tai se järjestyy työnantajan kautta, vuokra ei saisi olla kohtuuton verrattuna kausityöntekijän nettoansioihin ja majoituksen laatuun, kausityöntekijän vuokraa ei saisi automaattisesti vähentää hänen palkastaan, työnantajan olisi toimitettava kausityöntekijälle vuokrasopimus tai vastaava asiakirja, jossa ilmoitetaan majoituksen vuokraehdot, ja työnantajan olisi huolehdittava siitä, että majoitus vastaa asianomaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevia yleisiä terveys- ja turvallisuusnormeja.

(42) Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on voimassa oleva matkustusasiakirja ja kausityöhön oikeuttava lupa, jonka Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltava jäsenvaltio on tämän direktiivin nojalla myöntänyt, voivat tulla Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltavan jäsenvaltion alueelle ja liikkua siellä vapaasti enintään 90 päivän ajan 180 päivän ajanjaksoa kohden Schengenin rajasäännöstön ja tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen⁽¹⁾, jäljempänä 'Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus', 21 artiklan mukaisesti.

(43) Koska kausityötä tekevät kolmansien maiden kansalaiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja koska heidän tehtävänsä ovat luonteeltaan tilapäisiä, kausityötä tekevien kolmansien maiden kansalaisten oikeudet on suojattava tehokkaasti myös sosiaaliturvan alalla, oikeuksien noudattamista on valvottava säännöllisesti ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kunnioittaminen on taattava kaikilta osin verrattuna niiden työntekijöiden kohteluun, jotka ovat vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisia, pitäen kiinni samapalkkaisuudesta samalla työpaikalla soveltamalla työehtosopimuksia ja työoloja koskevia muita järjestelyjä, joita on tehty millä tahansa tasolla tai joista on olemassa säädännäisiä normeja kansallisen oikeuden ja käytännön mukaisesti, samoin ehdoin kuin vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisiin.

(44) Tämän direktiivin soveltamisen ei pitäisi vaikuttaa 18 päivänä lokakuuta 1961 allekirjoitettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan ja 24 päivänä marraskuuta 1977 tehtyyn siirtotyöläisten oikeudellista asemaa koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen sisältyviin oikeuksiin ja periaatteisiin.

(45) Työntekijöihin, jotka ovat vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisia, sovellettavien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lisäksi välitysuomioita, työehtosopimuksia ja kaikilla tasoilla tehtyjä sopimuksia, jotka on tehty vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen oikeuden ja käytännön mukaisesti, olisi sovellettava myös kausityötä tekeviin kolmansien maiden kansalaisiin samoin ehdoin kuin vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisiin.

(46) Kausityötä tekeville kolmansien maiden kansalaisille olisi myönnettävä tasavertainen kohtelu niillä sosiaaliturvan

osa-alueilla, jotka on lueteltu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklassa⁽²⁾. Tällä direktiivillä ei yhdenmukaisteta jäsenvaltioiden sosiaaliturvalainsäädäntöä, eikä se koske sosiaalihuoltoa. Se rajoitetaan soveltamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta sosiaaliturvan alalla sen soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin. Tällä direktiivillä ei pitäisi antaa enempää oikeuksia kuin ne, joita sovelletaan sosiaaliturvan alalla voimassa olevan unionin lainsäädännön mukaisesti sellaisiin kolmansien maiden kansalaisiin, joiden tilanteeseen liittyy jäsenvaltioiden välisiä rajatylittäviä etuja.

Kausityöntekijöiden oleskelun väliaikaisen luonteen vuoksi ja rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1231/2010⁽³⁾ soveltamista, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus sulkea perhe-etuudet ja työttömyysetuudet kausityöntekijöiden ja omien kansalaisten välisen yhdenvertaisen kohtelun soveltamisen ulkopuolelle ja rajoittaa yhdenvertaisen kohtelun soveltamista yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen sekä veroetuuksiin.

Tässä direktiivissä ei säädetä perheen yhdistämisestä. Tällä direktiivillä ei myöskään myönnetä oikeuksia unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolella olevien tilanteiden osalta, kuten esimerkiksi sellaisten tilanteiden osalta, joissa perheenjäsenet oleskelevat kolmannessa maassa. Tämän ei kuitenkaan pitäisi vaikuttaa niiden jälke-elävien oikeuteen, joilla on kausityöntekijään perustuvia oikeuksia perhe-eläkkeeseen kolmannessa maassa asuessaan. Tämän ei olisi vaikutettava jäsenvaltioissa syrjimättömästi sovellettavaan kansalliseen oikeuteen, jossa säädetään eläkejärjestelmiin suoritettavia maksuja koskevista vähimmäissäännöistä. Käytössä olisi oltava mekanismeja, joilla voidaan varmistaa tehokas sosiaaliturva oleskelun aikana ja tarpeen mukaan kausityöntekijöiden hankittujen oikeuksien maastavientiä.

(47) Unionin oikeudessa ei rajoiteta jäsenvaltioiden toimivaltaa järjestää sosiaaliturvajärjestelmänsä. Jos unionin tason yhdenmukaistamista ei ole suoritettu, on kunkin jäsenvaltion asia säätää edellytykset, joiden perusteella sosiaaliturvaetuksia myönnetään, sekä näiden etuuksien määrä ja ajanjakso, jona niitä myönnetään. Tätä toimivaltaa käyttäessään jäsenvaltioiden olisi kuitenkin noudatettava unionin oikeutta.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1231/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 ulottamisesta koskemaan niitä kolmansien maiden kansalaisia, joita nämä asetukset eivät yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä koske (EUVL L 344, 29.12.2010, s. 1).

⁽¹⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

- (48) Mahdolliset tämän direktiivin mukaiset rajoitukset yhdenvertaista kohtelua koskevaan oikeuteen sosiaaliturvan alalla eivät saisi vaikuttaa asetuksen (EU) N:o 1231/2010 soveltamisessa myönnettyihin oikeuksiin.
- (49) Tämän direktiivin ja erityisesti sen oikeuksia, työehtoja ja -oloja sekä majoitusta koskevien säännösten asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että työnantajien seurantaan varten on käytössä asianmukaisia mekanismeja ja että tarvittaessa niiden alueella tehdään tehokkaita ja riittäviä tarkastuksia. Tarkastettavat työnantajat olisi valittava ensisijaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suorittaman riskinarvioinnin perusteella ottaen huomioon muun muassa yrityksen toimiala ja mahdolliset aiemmat säännösten rikkomiset.
- (50) Tämän direktiivin täytäntöönpanon helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kausityöntekijät voivat turvautua tuomioistuimenmenettelyyn ja tehdä kanteluja joko suoraan tai asiaankuuluvien kolmansien osapuolten, kuten ammattiliittojen tai muiden järjestöjen, välityksellä. Tätä pidetään välttämättömänä, jotta voidaan puuttua tilanteisiin, joissa kausityöntekijät eivät ole tietoisia täytäntöönpanomekanismeista tai epäröivät käyttää niitä omissa nimissään mahdollisten seurausten pelossa. Kausityöntekijöillä olisi oltava oikeussuoja sellaisten vastatoimenpiteiden varalta, jotka ovat seurausta kantelun tekemisestä.
- (51) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli erityisen maahanpääsymenettelyn käyttöönottoa, kolmansien maiden kansalaisten maahan-tulon ja oleskelun edellytysten hyväksymistä kausityötä varten ja heidän kausityöntekijän oikeuksiensa määrittelyä, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon unionin ja jäsenvaltioiden maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (52) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti sen 7 artiklaa, 15 artiklan 3 kohtaa, 17 artiklaa, 27 artiklaa, 28 artiklaa, 31 artiklaa ja 33 artiklan 2 kohtaa, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.
- (53) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁽¹⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista

lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.

- (54) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido näitä jäsenvaltioita eikä sitä sovelleta näihin jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (55) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdystä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä määritetään kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytykset kausityöntekijänä työskentelyä varten ja määritellään kausityöntekijöiden oikeudet.
2. Kun kyseessä on enintään 90 päivää kestävä oleskelu, tämän direktiivin soveltaminen ei vaikuta Schengenin säännösten, etenkin viisumisäännösten, Schengenin rajasäännösten tai asetuksen (EY) N:o 539/2001 soveltamiseen.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, jotka asuvat jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella ja jotka hakevat pääsyä tai joille on tämän direktiivin ehtojen nojalla myönnetty pääsy jäsenvaltion alueelle kausityöntekijöinä työskentelyä varten.

Tätä direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakemusta tehtäessä asuvat jäsenvaltioiden alueella, lukuun ottamatta 15 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

⁽¹⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

2. Saattaessaan tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden on, tarvittaessa työmarkkinaosapuolia kuullen, laadittava luettelo toimialoista, joihin kuuluu kausiluonteista toimintaa. Jäsenvaltiot voivat, tarvittaessa työmarkkinaosapuolia kuullen, muuttaa kyseistä luettelo. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tällaisista muutoksista.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin,

- a) jotka suorittavat tehtäviä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden yritysten lukuun Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 56 artiklan mukaisen palvelujen tarjoamisen yhteydessä, mukaan lukien ne kolmansien maiden kansalaiset, jotka jäsenvaltioon sijoittautuneet yritykset ovat lähettäneet direktiivin 96/71/EY mukaisen palvelujen tarjoamisen yhteydessä;
- b) jotka ovat sellaisten unionin kansalaisten perheenjäseniä, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY⁽¹⁾ mukaisesti;
- c) joilla ja joiden perheenjäsenillä kansalaisuudesta riippumatta on unionin ja sen jäsenvaltioiden tai unionin ja kolmansien maiden kanssa tekemien sopimusten perusteella unionin kansalaisten oikeutta vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, joka ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen;
- b) 'kausityöntekijällä' kolmannen maan kansalaista, jonka pääasiallinen asuinpaikka on edelleen kolmannessa maassa ja joka oleskelee laillisesti ja tilapäisesti jäsenvaltion alueella työntekotarkoituksessa harjoittaakseen kausiluonteista toimintaa yhden tai useamman määräaikaisen, kolmannen maan kansalaisen ja kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen työnantajan välillä suoraan tehdyn työsopimuksen perusteella;
- c) 'kausiluonteisella toiminnalla' toimintaa, jonka kausittaisiin olosuhteisiin liittyvä toistuva tapahtuma tai tapahtumasarja sitoo tiettyyn aikaan vuodesta, jolloin työvoimaa tarvitaan huomattavasti enemmän kuin tavallisesti käynnissä olevassa toiminnassa;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

- d) 'kausityöluvalla' lupaa, joka on myönnetty käyttämällä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002⁽²⁾ vahvistettua kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhdenmukaista mallia, jossa on kausityötä koskeva merkintä ja jonka nojalla luvanhaltija voi oleskella ja työskennellä jäsenvaltion alueella yli 90 päivän ajan tämän direktiivin ehtojen mukaisesti;
- e) 'lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävällä viisumilla' lupaa, jonka jäsenvaltio on myöntänyt viisumisäännösten 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan määräysten mukaisesti tai jäsenvaltioiden, jotka eivät sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, tapauksessa kansallisen oikeuden mukaisesti;
- f) 'pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävällä viisumilla' lupaa, jonka jäsenvaltio on myöntänyt Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 18 artiklan määräysten mukaisesti tai jäsenvaltioiden, jotka eivät sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, tapauksessa kansallisen oikeuden mukaisesti;
- g) 'yhden hakemuksen menettelyllä' menettelyä, jonka tuloksena tehdään kolmannen maan kansalaisen oleskelua ja työskentelyä jonkin jäsenvaltion alueella koskevan yhden lupahakemuksen perusteella päätös kausityöluvahakemuksesta;
- h) 'kausityöhön oikeuttavalla luvalla' 12 artiklassa tarkoitettua lupaa, jonka nojalla luvanhaltija voi oleskella ja työskennellä luvan antaneen jäsenvaltion alueella tämän direktiivin mukaisesti;
- i) 'työluvalla' jäsenvaltion kansallisen oikeutensa mukaisesti myöntämää lupaa, joka koskee työskentelyä tuon jäsenvaltion alueella.

4 artikla

Suotuisimmat säännökset

1. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta suotuisampia säännöksiä, joita voi sisältyä
 - a) unionin oikeuteen, mukaan lukien unionin tai unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä yhden tai useamman kolmannen maan väliset kahden- ja monenväliset sopimukset;
 - b) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, joita yksi tai useampi jäsenvaltio on tehnyt yhden tai useamman kolmannen maan kanssa.
2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen antaa tai pitää voimassa direktiivin soveltamisalaan kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten kannalta suotuisampia säännöksiä 18, 19, 20, 23 ja 25 artiklan osalta.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

II LUKU

MAAHANPÄÄSYN EDELLYTYKSET

5 artikla

Maahanpääsyn perusteet ja edellytykset kausityöntekijänä työskentelylle enintään 90 päivän pituista oleskelua varten

1. Tämän direktiivin nojalla tehtäviin, jäsenvaltioon pääsyä koskeviin hakemuksiin enintään 90 päivän pituista oleskelua varten on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) voimassa oleva työsopimus taikka kansallisen oikeuden, hallinnollisten määräysten tai käytännön mukaisesti sitova työtarjous, joka koskee kausityön tekemistä kyseisessä jäsenvaltiossa jäsenvaltioon sijoittautuneelle työnantajalle ja jossa määritetään

i) työpaikka ja työn luonne,

ii) työsuhteen kesto,

iii) palkka,

iv) työtunnit viikkoa tai kuukautta kohti,

v) mahdollisen palkallisen loman määrä,

vi) tarvittaessa muut merkitykselliset työehdot, ja

vii) mahdollisuuksien mukaan työsuhteen alkamispäivä;

b) todisteet sairausvakuutuksesta, joka kattaa kaikki riskit, jotka yleensä katetaan asianomaisen jäsenvaltion kansalaisten osalta, niille ajanjaksoille, jolloin tällaista vakuutusturvaa ja vastaavaa oikeutta etuuksiin ei ole kyseisessä jäsenvaltiossa tehtyyn työhön liittyen tai sen seurauksena, tai jos kansallisessa oikeudessa niin säädetään, todisteet tällaisen sairausvakuutuksen hakemisesta;

c) todisteet siitä, että kausityöntekijällä on asianmukainen majoitus tai että asianmukainen majoitus järjestetään 20 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettavat ehdot ovat sovellettavien lakien, työehtosopimusten ja/tai käytäntöjen mukaisia.

3. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan mukaisesti toimitettujen asiakirjojen perusteella vaadittava, että kausityöntekijä ei turvaudu kyseisen jäsenvaltion sosiaaliavustusjärjestelmään.

4. Niissä tapauksissa, joissa työsopimuksesta tai sitovasta työtarjouksesta käy ilmi, että kolmannen maan kansalainen on

harjoittamassa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/36/EY⁽¹⁾ määriteltyä säänneltyä ammattia, jäsenvaltiot voivat vaatia, että hakija esittää asiakirjat, joista ilmenee, että kolmannen maan kansalainen täyttää kansallisessa oikeudessa asetetut ehdot säännellyn ammatin harjoittamiseksi.

5. Jäsenvaltioiden, jotka eivät sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, on käsitellessään 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua lupaa koskevaa hakemusta todennettava, että kolmannen maan kansalainen

a) ei aiheuta laittoman maahanmuuton riskiä;

b) aikoo poistua jäsenvaltioiden alueelta viimeistään luvan voimaolon päättymispäivänä.

6 artikla

Kausityöntekijöiden maahanpääsyn perusteet ja edellytykset yli 90 päivän pituista oleskelua varten

1. Tämän direktiivin nojalla esitettäviin, jäsenvaltioon pääsyä koskeviin hakemuksiin yli 90 päivän pituista oleskelua varten on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) voimassa oleva työsopimus taikka kansallisen oikeuden, hallinnollisten määräysten tai käytännön mukaisesti sitova työtarjous, joka koskee kausityön tekemistä kyseisessä jäsenvaltiossa jäsenvaltioon sijoittautuneelle työnantajalle ja jossa määritetään

i) työpaikka ja työn luonne;

ii) työsuhteen kesto;

iii) palkka;

iv) työtunnit viikkoa tai kuukautta kohti;

v) mahdollisen palkallisen loman määrä;

vi) tarvittaessa muut merkitykselliset työehdot; ja

vii) mahdollisuuksien mukaan työsuhteen alkamispäivä;

b) todisteet sairausvakuutuksesta, joka kattaa kaikki riskit, jotka yleensä katetaan asianomaisen jäsenvaltion kansalaisten osalta, niille ajanjaksoille, jolloin tällaista vakuutusturvaa ja vastaavaa oikeutta etuuksiin ei ole kyseisessä jäsenvaltiossa tehtyyn työhön liittyen tai sen seurauksena, tai jos kansallisessa oikeudessa niin määrätään, todisteet tällaisen sairausvakuutuksen hakemisesta;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

c) todisteet siitä, että kausityöntekijällä on asianmukainen majoitus tai että asianmukainen majoitus järjestetään 20 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettut ehdot ovat sovellettavien lakien, työehtosopimusten ja/tai käytäntöjen mukaisia.

3. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan mukaisesti toimitettujen asiakirjojen perusteella vaadittava, että kausityöntekijällä on oleskelunsa aikana riittävät varat elättääkseen itsensä niin, että kausityöntekijän ei tarvitse turvautua niiden sosiaaliavustusjärjestelmiin.

4. Kolmansien maiden kansalaisia, joita pidetään uhkana yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle, ei saa päästää maahan.

5. Jäsenvaltioiden on käsitellessään 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua lupaa koskevaa hakemusta tarkistettava, että kolmannen maan kansalainen ei aiheuta laittoman maahanmuuton riskiä ja että hän aikoo poistua jäsenvaltioiden alueelta viimeistään luvan voimassaolon päättymispäivänä.

6. Niissä tapauksissa, joissa työsopimuksesta tai sitovasta työtarjouksesta käy ilmi direktiivissä 2005/36/EY määritelty säännelty ammatti, jota kolmannen valtion kansalainen on harjoittamassa, jäsenvaltiot voivat vaatia, että hakija esittää asiakirjat, joista ilmenee, että kolmannen maan kansalainen täyttää kansallisessa oikeudessa asetetut, työsopimuksessa tai sitovassa työtarjouksessa täsmennetyt vaatimukset kyseisen säännellyn ammatin harjoittamiseksi.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kolmansien maiden kansalaisilla on kansallisen oikeuden vaatimusten mukainen voimassa oleva matkustusasiakirja. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että matkustusasiakirjan voimassaoloaika kattaa vähintään kausityöhön oikeuttavan luvan voimassaoloajan.

Lisäksi jäsenvaltiot voivat edellyttää, että

- a) voimassaoloaika ylittää suunnitellun oleskelun keston enintään kolmella kuukaudella;
- b) matkustusasiakirja on myönnetty viimeisten 10 vuoden aikana; ja
- c) matkustusasiakirjassa on ainakin kaksi tyhjää sivua.

7 artikla

Maahan päästettävien kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä

Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltion oikeuteen päättää niiden maahan päästettävien kolmansien maiden kansalaisten

lukumääristä, jotka tulevat sen alueelle kausiluonteiseen työhön. Tämän perusteella kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus voidaan joko jättää tutkimatta tai hylätä.

8 artikla

Hylkäysperusteet

1. Jäsenvaltiot voivat hylätä kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskevan hakemuksen, jos

- a) 5 tai 6 artiklaa ei noudateta; tai
- b) 5 tai 6 artiklan soveltamiseksi esitetyt asiakirjat on hankittu vilpillisin keinoin, ne on väärennety tai niitä on muutettu.

2. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa hylättävä kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus, jos

- a) työnantajalle on määrätty seuraamuksia kansallisen oikeuden mukaisesti työnantajavelvoitteiden rikkomisen ja/tai laitton työnteon vuoksi;
- b) työnantajan yritystä ollaan likvidoimassa tai se on likvidoitu kansallisten maksukyvyttömyyslakien mukaisesti tai jos mitään taloudellista toimintaa ei ole; tai
- c) työnantajalle on määrätty seuraamuksia 17 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat selvittää, voisiko kyseisen avoimen työpaikan täyttää asianomaisten jäsenvaltion kansalainen tai toinen unionin kansalainen taikka kyseisessä jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleva kolmannen maan kansalainen, jolloin ne voivat hylätä hakemuksen. Tätä kohtaa sovelletaan rajoittamatta unionin kansalaisten etuuskohtelun periaatetta sellaisena kuin se on ilmaistuna asianomaisten liittymisasiakirjojen asiaa koskevissa määräyksissä.

4. Jäsenvaltiot voivat hylätä kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskevan hakemuksen, jos

- a) työnantaja ei ole noudattanut sosiaaliturvaan, verotukseen, työntekijöiden oikeuksiin, työoloihin tai työehtoihin liittyviä oikeudellisia velvoitteitaan, joista säädetään sovellettavassa lainsäädännössä ja/tai työehtosopimuksissa;
- b) hakemuksen päivämäärää välittömästi edeltävien 12 kuukauden aikana työnantaja on poistanut kokoaikaisen työpaikan luodakseen avoimen työpaikan, jonka työnantaja yrittää täyttää tämän direktiivin nojalla; tai
- c) kolmannen maan kansalainen ei ole noudattanut aiemmasta kausityöntekijän maahanpääsyä koskevasta päätöksestä johtuvia velvoitteita.

5. Kaikissa hakemuksen hylkäämisestä tehtävissä päätöksissä on otettava huomioon tapaukseen liittyvät olosuhteet, kausityöntekijän etu mukaan luettuna, ja noudatettava suhteellisuusperiaatetta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

6. Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin epäämisen perusteista säädetään viisumisäännösten asiaa koskeissa säännöksissä.

9 artikla

Kausityöhön oikeuttavan luvan peruuttaminen

1. Jäsenvaltioiden on peruutettava kausityöhön oikeuttava lupa, jos

- a) 5 tai 6 artiklan soveltamiseksi esitetyt asiakirjat on hankittu vilpillisin keinoin, ne on väärennetty tai niitä on muutettu; tai
- b) luvan haltija oleskelee maassa muuta tarkoitusta varten kuin sitä, jonka perusteella hänelle on myönnetty lupa oleskeluun.

2. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa peruutettava kausityöhön oikeuttava lupa, jos

- a) työnantajalle on määrätty seuraamuksia kansallisen oikeuden mukaisesti työnantajavelvoitteiden rikkomisen ja/tai laittoiman työnteon vuoksi;
- b) työnantajan yritystä ollaan likvidoimassa tai se on likvidoitu kansallisen maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädännön mukaisesti tai jos mitään taloudellista toimintaa ei ole; tai
- c) työnantajalle on määrätty seuraamuksia 17 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat peruuttaa kausityöhön oikeuttavan luvan, jos

- a) 5 tai 6 artiklaa ei ole noudatettu tai ei enää noudateta;
- b) työnantaja ei ole noudattanut sosiaaliturvaan, verotukseen, työntekijöiden oikeuksiin, työoloihin tai työehtoihin liittyviä oikeudellisia velvoitteitaan, joista säädetään sovellettavassa lainsäädännössä ja/tai työehtosopimuksissa;
- c) työnantaja ei ole täyttänyt työ sopimuksen mukaisia velvoitteita; tai
- d) hakemuksen päivämäärää välittömästi edeltävien 12 kuukauden aikana työnantaja on poistanut kokoaikaisen työpaikan luodakseen avoimen työpaikan, jonka työnantaja yrittää täyttää tämän direktiivin nojalla.

4. Jäsenvaltiot voivat peruuttaa kausityöhön oikeuttavan luvan, jos kolmannen maan kansalainen hakee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU⁽¹⁾ mukaista kansainvälistä suojelua, tai asianomaisen jäsenvaltion kansallisen oikeuden, kansainvälisten velvoitteiden tai käytännön mukaista suojelua.

5. Kaikissa luvan peruuttamisesta tehtävissä päätöksissä on otettava huomioon tapaukseen liittyvät olosuhteet, kausityöntekijän etu mukaan luettuna, ja noudatettava suhteellisuusperiaatetta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

6. Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin mitätöinnin ja kumoamisen perusteista säädetään viisumisäännösten asiaa koskeissa säännöksissä.

10 artikla

Yhteistyövelvollisuus

Jäsenvaltiot voivat vaatia työnantajaa antamaan kaikki kausityöhön oikeuttavan luvan myöntämiseen, voimassaolon pidentämiseen tai uusimiseen tarvittavat asiaankuuluvat tiedot.

III LUKU

MENETTELY JA KAUSITYÖHÖN OIKEUTTAVA LUPA

11 artikla

Tietojen saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on saatettava helposti hakijoiden saataville tiedot kaikista hakemukseen tarvittavista asiakirjoista sekä tiedot maahantulosta ja oleskelusta, kausityöntekijän oikeudet ja velvollisuudet ja menettelylliset takeet mukaan lukien.

2. Kun jäsenvaltiot myöntävät kolmannen maan kansalaiselle kausityöhön oikeuttavan luvan, niiden on myös annettava hänelle kirjallista tietoa hänellä tämän direktiivin nojalla olevista oikeuksista ja velvollisuuksista, kanteluita koskevat menettelyt mukaan lukien.

12 artikla

Kausityöhön oikeuttava lupa

1. Jos oleskelu kestää enintään 90 päivää, jäsenvaltioiden on myönnettävä 5 artiklan säännöksiä noudattaville kolmansien maiden kansalaisille, joita 8 artiklan mukaiset perusteet eivät koske, jokin seuraavista kausityöhön oikeuttavista luvista, sanotun kuitenkin rajoittamatta lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin myöntämisestä viisumisäännöstyössä ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1683/95⁽²⁾ vahvistettujen sääntöjen soveltamista:

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittämiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1683/95, annettu 29 päivänä toukokuuta 1995, yhtenäisestä viisumin kaavasta (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1).

- a) lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, jossa on merkintä siitä, että se on myönnetty kausityötä varten;
- b) lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi ja työluupa, jossa on merkintä siitä, että se on myönnetty kausityötä varten; tai
- c) työluupa, jossa on merkintä siitä, että se on myönnetty kausityötä varten, jos kolmannen maan kansalainen on asetuksen (EY) N:o 539/2001 liitteen II mukaisesti vapautettu viisumi-vaatimuksesta, eikä asianomainen jäsenvaltio sovelle hänen mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohtaa.

Saattaessaan tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden on säädettävä joko a ja c alakohdassa tarkoitetuista luvista tai b ja c alakohdassa tarkoitetuista luvista.

2. Jos oleskelu kestää yli 90 päivää, jäsenvaltioiden on myönnettävä 6 artiklaa noudattaville kolmansien maiden kansalaisille, joita 8 artiklan mukaiset perusteet eivät koske, jokin seuraavista kausityöhön oikeuttavista luvista:

- a) pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, jossa on merkintä siitä, että se on myönnetty kausityötä varten;
- b) kausityöluupa; tai
- c) kausityöluupa ja pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, jos alueelle tulo edellyttää kansallisen oikeuden mukaan pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävää viisumia.

Saattaessaan tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden on säädettävä ainoastaan yhdestä a, b tai c alakohdassa tarkoitettusta luvasta.

3. Jäsenvaltioiden on määritettävä, tekeekö hakemuksen kolmannen maan kansalainen vai työnantaja vai molemmat, sanotun kuitenkin vaikuttamatta Schengenin säännösten soveltamiseen.

Jäsenvaltioiden velvollisuus päättää, onko kolmannen maan kansalaisen vai työnantajan tehtävä hakemus, ei saa vaikuttaa mahdollisiin järjestelyihin, jotka edellyttävät näiden kummankin osallistumista menettelyyn.

4. Jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitettu kausityöluupa käyttäen asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 säädettyä kaavaa. Jäsenvaltioiden on tehtävä lupaan merkintä siitä, että se on myönnetty kausityötä varten.

5. Jos kyseessä on pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävä viisumi, jäsenvaltioiden on asetuksen (EY) N:o 1683/95 liitteessä

olevan 12 kohdan mukaisesti tehtävä viisumitarraan kohtaan ”huomautuksia” merkintä siitä, että viisumi on myönnetty kausityötä varten.

6. Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa kausityöntekijän työsuhdetta koskevia lisätietoja paperimuodossa tai tallentaa tällaiset tiedot sähköisessä muodossa asetuksen (EY) N:o 1030/2002 4 artiklassa ja sen liitteessä olevan a kohdan 16 alakohdassa tarkoitettuun tapaan.

7. Kun viisumia tarvitaan ainoastaan jäsenvaltion alueelle tuloa varten ja kolmannen maan kansalainen täyttää 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisen kausityöluuvan myöntämisen edellytykset, asianomaisen jäsenvaltion on annettava kolmannen maan kansalaiselle kaikki mahdollisuudet saada tarvittava viisumi.

8. Edellä olevan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisen pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin myöntäminen ei saa rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta myöntää ennalta lupaa työskennellä asianomaisessa jäsenvaltiossa.

13 artikla

Kausityöluupahakemus

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä kausityöluupahakemusten vastaanottamisesta ja niitä koskevien päätösten tekemisestä sekä kausityöluupien myöntämisestä vastaavat toimivaltaiset viranomaiset.

2. Kausityöluupahakemus tehdään yhden hakemuksen menettelyllä.

14 artikla

Oleskelun kesto

1. Jäsenvaltioiden on määritettävä kausityöntekijöiden oleskelun enimmäiskestoksi viidestä yhdeksään kuukautta 12 kuukauden jaksolla. Tuon ajanjakson päättymisen jälkeen kolmannen maan kansalaisen on poistuttava jäsenvaltion alueelta, ellei kyseinen jäsenvaltio ole myöntänyt kansallisen tai unionin oikeuden mukaisesti oleskelulupaa muuta tarkoitusta kuin kausityötä varten.

2. Jäsenvaltiot voivat määrittää mille tahansa 12 kuukauden jaksolle ajoittuvan enimmäisajanjakson, jonka aikana työnantaja voi palkata kausityöntekijöitä. Kyseisen enimmäisajanjakson on oltava vähintään 1 kohdassa tarkoitettujen oleskelun enimmäiskeston pituinen.

15 artikla

Oleskelun jatkaminen tai kausityöhön oikeuttavan luvan uusiminen

1. Jäsenvaltioiden on, 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun enimmäiskeston puitteissa ja edellyttäen, että 5 tai 6 artiklaa noudatetaan ja 8 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ja tapauksen mukaan 4 kohdan mukaiset perusteet eivät täyty, myönnettävä kausityöntekijän oleskeluun yksi pidennys, jos tämä jatkaa sopimustaan saman työnantajan kanssa.

2. Jäsenvaltiot voivat kansallisen oikeutensa mukaisesti päättää antaa kausityöntekijän pidentää sopimustaan saman työnantajan kanssa ja oleskeluaan useammin kuin kerran edellyttäen, että 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu enimmäiskesto ei ylity.

3. Jäsenvaltioiden on, 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun enimmäiskeston puitteissa ja edellyttäen, että 5 tai 6 artiklaa noudatetaan ja 8 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ja tapauksen mukaan 4 kohdan mukaiset perusteet eivät täyty, myönnettävä kausityöntekijän oleskeluun yksi pidennys toisen työnantajan palvelukseen siirtymistä varten.

4. Jäsenvaltiot voivat kansallisen oikeutensa mukaisesti päättää antaa kausityöntekijän siirtyä toisen työnantajan palvelukseen ja pidentää oleskeluaan useammin kuin kerran edellyttäen, että 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu enimmäiskesto ei ylity.

5. Edellä olevia 1–4 kohtaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on otettava hakemus vastaan, kun tämän direktiivin nojalla maahan päässyt kausityöntekijä on kyseisen jäsenvaltion alueella.

6. Jäsenvaltiot voivat kieltäytyä pidentämästä oleskelua tai uusimasta kausityöhön oikeuttavaa lupaa, kun kyseisen avoimen työpaikan voisi täyttää asianomaisen jäsenvaltion kansalainen tai toinen unionin kansalainen taikka jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleva kolmannen maan kansalainen. Tätä kohtaa sovelletaan rajoittamatta unionin kansalaisten etuuskohtelun periaatetta sellaisena kuin se on ilmaistuna asianomaisten liittymisasiakirjojen asiaa koskeissa määräyksissä.

7. Jäsenvaltioiden on kieltädyttävä pidentämästä oleskelua tai uusimasta kausityöhön oikeuttavaa lupaa, kun 14 artiklan 1 kohdassa määritelty oleskelun enimmäisaika on saavutettu.

8. Jäsenvaltiot voivat kieltäytyä pidentämästä oleskelua tai uusimasta kausityöhön oikeuttavaa lupaa, jos kolmannen maan kansalainen hakee direktiivin 2011/95/EU mukaista kansainvälistä suojelua tai, jos kolmannen maan kansalainen hakee asianomaisen jäsenvaltion kansallisen oikeuden, kansainvälisten velvoitteiden tai käytännön mukaista suojelua.

9. Edellä olevia 9 artiklan 2 kohtaa ja 3 kohdan b, c ja d alakohtaa ei sovelleta kausityöntekijään, joka hakee siirtymistä

toisen työnantajan palvelukseen tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, kun näitä säännöksiä sovelletaan edelliseen työnantajaan.

10. Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin jatkamisen perusteista säädetään viisumisäännösten asiaa koskeissa säännöksissä.

11. Kaikissa jatkamista tai uusimista koskevista hakemuksista tehtävissä päätöksissä on otettava huomioon tapaukseen liittyvät olosuhteet, kausityöntekijän etu mukaan luettuna, ja noudatettava suhteellisuusperiaatetta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 8 artiklan 1 kohdan soveltamista.

16 artikla

Maahanpaluun helpottaminen

1. Jäsenvaltioiden on helpotettava niiden kolmansien maiden kansalaisten maahanpaluuta, jotka on päästetty asianomaisen jäsenvaltioon kausityöntekijöiksi ainakin kerran edeltävien viiden vuoden aikana ja jotka ovat kunkin oleskelunsa aikana kaikilta osin noudattaneet tämän direktiivin mukaisia kausityöntekijöihin sovellettavia edellytyksiä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun maahanpaluun helpottamiseen voi kuulua yksi tai useampia toimia, kuten

- vapautus yhden tai useamman 5 tai 6 artiklassa tarkoitetun asiakirjan toimittamista koskevasta edellytyksestä;
- useamman kausityölupaa myöntäminen yhtenä hallinnollisena asiakirjana;
- nopeutettu menettely, jonka tuloksena tehdään päätös kausityölupaa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettua viisumia koskevasta hakemuksesta;
- kausityötarkoituksessa tehtyjen maahanpääsyhakemusten käsittelyn ensisijaisuus, mukaan lukien aiempien maahanpääsyjen ottaminen huomioon, kun hakemuksista tehdään päätöksiä maahan päästettävien kolmansien maiden kansalaisten lukumäärän täyttymisen osalta.

17 artikla

Työnantajiin kohdistettavat seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä niihin työnantajiin kohdistettavista seuraamuksista, jotka eivät ole täyttäneet tästä direktiivistä johtuvia velvoitteitaan, mukaan lukien kausityöntekijöiden palkkaamisen kieltäminen niiltä työnantajilta, jotka ovat vakavasti laiminlyöneet tämän direktiivin mukaiset velvoitteensa. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kausityöhön oikeuttava lupa peruutetaan 9 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan b, c ja d alakohdan nojalla, työnantajan on oltava velvollinen maksamaan kausityöntekijälle korvausta kansallisen oikeuden menettelyjen mukaisesti. Vastuun on katettava kaikki hoitamattomat velvoitteet, joita työnantajan olisi pitänyt noudattaa, jos kausityöhön oikeuttavaa lupaa ei olisi peruutettu.

3. Kun työnantaja on alihankkija, joka on rikkonut tätä direktiiviä, ja kun pääasiallinen toimeksiantaja ja alihankintaketjun mahdolliset välitason alihankkijat eivät ole noudattaneet kansallisen oikeuden mukaista huolellisuusvelvollisuutta, pääasiallinen toimeksiantaja ja välitason alihankkija:

- a) voivat joutua 1 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten kohteeksi;
- b) voidaan työnantajan ohella tai tämän sijasta velvoittaa maksamaan kausityöntekijälle 2 kohdan mukaisesti kuuluvat korvaukset;
- c) voidaan työnantajan ohella tai tämän sijasta velvoittaa maksamaan kausityöntekijälle kansallisen oikeuden nojalla kuuluvat saatavat.

Jäsenvaltiot voivat säätää tiukempia vastuuvelvoitteita kansallisessa oikeudessa.

18 artikla

Menettelylliset takeet

1. Jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä päätös kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskevasta hakemuksesta. Toimivaltaisten viranomaisten on annettava päätös kirjallisesti tiedoksi hakijalle kansallisen oikeuden tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti mahdollisimman pian ja viimeistään 90 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen tekemisestä.

2. Jos kyseessä on 15 artiklan mukainen oleskelun jatkamista tai luvan uusimista koskeva hakemus, jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, ettei kausityöntekijää velvoiteta keskeyttämään työsuhdettaan samaan työnantajaan tai ettei häntä estetä vaihtamasta työnantajaa viireillä olevien hallinnollisten menettelyjen vuoksi.

Jos kausityöhön oikeuttavan luvan voimassaolo päättyy jatkamis- tai uusimismenettelyn aikana, jäsenvaltioiden on sallittava kansallisen oikeutensa mukaisesti kausityöntekijän oleskella alueellaan, kunnes toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet hakemuksesta lopullisen päätöksen edellyttäen, että hakemus on toimitettu kyseisen luvan voimassaoloaikana ja että 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ajanjakso ei ole päättynyt.

Sovellettaessa toista alakohtaa jäsenvaltiot voivat muun muassa päättää

- a) myöntää kansallisen väliaikaisen oleskeluluvan tai vastaavan luvan, kunnes päätös tehdään; tai
- b) antaa kausityöntekijän työskennellä, kunnes kyseinen päätös tehdään.

Jatkamista tai uusimista koskevan hakemuksen käsittelyn aikana on sovellettava tämän direktiivin asiaankuuluvia säännöksiä.

3. Jos hakemuksen liitteenä esitetyt tiedot tai asiakirjat ovat epätäydelliset, toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hakijalle kohtuullisen ajan kuluessa, mitä lisätietoja vaaditaan, ja asetettava niiden toimittamista varten kohtuullinen määräaika. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet vaaditut lisätiedot.

4. Syyt päätökselle jättää kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus käsittelemättä tai hylätä kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus tai kieltäytyä jatkamasta oleskelua tai uusimista kausityöhön oikeuttavaa lupaa on annettava kirjallisesti hakijalle. Syyt päätökselle peruuttaa kausityöhön oikeuttava lupa on annettava kirjallisesti kausityöntekijälle ja, jos kansallisessa oikeudessa niin säädetään, työnantajalle.

5. Päätökseen jättää kausityöhön oikeuttavaa lupaa koskeva hakemus käsittelemättä tai hylätä hakemus, kieltäytyä jatkamasta oleskelua tai uusimista kausityöhön oikeuttavaa lupaa tai peruuttaa kausityöhön oikeuttava lupa on voitava hakea muutosta asianomaisessa jäsenvaltiossa sen kansallisen oikeuden mukaisesti. Kirjallisessa ilmoituksessa on määritettävä, miltä tuomioistuimelta tai hallintoviranomaiselta päätökseen voi hakea muutosta, ja ilmoitettava määräaika muutoksenhaun jättämiselle.

6. Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin menettelyllisistä takeista säädetään viisumisäännösten asiaa koskeissa säännöksissä.

19 artikla

Maksut ja kulut

1. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että hakijat maksavat tämän direktiivin mukaisesta hakemusten käsittelystä. Maksut eivät saa olla suhteettomia tai kohtuuttomia. Lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevista maksuista säädetään Schengenin säännösten asiaa koskeissa määräyksissä. Jos tällaiset maksut maksaa kolmannen maan kansalainen, jäsenvaltiot voivat säätää, että heillä on oikeus saada korvaus työnantajalta kansallisen oikeuden mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia kausityöntekijöiden työnantajia maksamaan

- a) matkakulut kausityöntekijöiden lähtöpaikasta työpaikkaan kyseisessä jäsenvaltiossa ja paluumatkan kulut;
- b) 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun sairausvakuutuksen kulut.

Jos työnantaja maksaa tämän kohdan mukaiset kustannukset, ne eivät saa periä kyseisiä kustannuksia takaisin kausityöntekijöiltä.

20 artikla

Majoitus

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava todisteet siitä, että kausityöntekijällä on oleskelunsa ajan kohtuullista elintasoja vastaava, kansallisen oikeuden ja/tai käytännön mukainen asianmukainen majoitus. Toimivaltaiselle viranomaiselle on ilmoitettava kaikista kausityöntekijän majoituksessa tapahtuvista muutoksista.

2. Jos työnantaja järjestää majoituksen tai se järjestyy työnantajan kautta:

- a) kausityöntekijää voidaan vaatia maksamaan vuokra, joka ei saa olla kohtuuton verrattuna hänen nettoansioihinsa ja kyseisen majoituksen laatuun. Vuokraa ei saa automaattisesti vähentää kausityöntekijän palkasta;
- b) työnantajan on toimitettava kausityöntekijälle vuokrasopimus tai vastaava asiakirja, jossa ilmoitetaan selvästi majoituksen vuokraehdot,
- c) työnantajan on huolehdittava siitä, että majoitus vastaa asianomaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevia yleisiä terveys- ja turvallisuusnormeja.

21 artikla

Työvoimaviranomaisten tarjoama kausityöntekijöiden välittäminen

Jäsenvaltiot voivat määrätä, että ainoastaan työvoimaviranomaiset voivat välittää kausityöntekijöitä.

IV LUKU

OIKEUDET

22 artikla

Kausityöhön oikeuttavaan lupaan perustuvat oikeudet

Edellä 12 artiklassa tarkoitetun luvan voimassaoloaikana sen haltijalla on oltava vähintään seuraavat oikeudet:

- a) oikeus tulla luvan myöntäneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä;
- b) oikeus liikkua vapaasti kaikkialla luvan myöntäneen jäsenvaltion alueella sen kansallisen oikeuden mukaisesti;
- c) oikeus tehdä sitä konkreettista työtä, johon lupa on kansallisen oikeuden mukaisesti myönnetty.

23 artikla

Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun

1. Kausityöntekijöillä on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisten kanssa vähintään seuraavien seikkojen osalta:

- a) työehdot, vähimmäistyöikä mukaan lukien, ja työolot, palkkausta ja irtisanomista, työaikaa, lomaa ja vapaapäiviä sekä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevat ehdot mukaan lukien;
- b) lakko- ja työtaisteluoikeus vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen oikeuden ja käytäntöjen mukaisesti, yhdistymisvapaus ja oikeus liittyä työntekijöiden ammattijärjestöön tai jonkin ammattialan järjestöön, mukaan lukien tällaisen järjestön myöntämät oikeudet ja etuudet, mukaan lukien oikeus neuvotella ja tehdä työehtosopimuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta koskevien kansallisten säännösten soveltamista;
- c) työnantajien maksettavat saatavat, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten palkkasaatavia;
- d) sosiaaliturvan alat sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklassa;
- e) mahdollisuus saada yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluja, lukuun ottamatta asumista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin ja kansallisen oikeuden mukaista sopimusvapautta;
- f) työvoimatoimistojen tarjoamat, kausityötä koskevat neuvontapalvelut;
- g) yleissivistävä ja ammatillinen koulutus;
- h) tutkintojen, todistusten ja muun ammattipätevyyden tunnustaminen asiaankuuluvien kansallisten menettelyjen mukaisesti;

- i) veroetuudet, jos kausityöntekijän katsotaan asuvan verotuksellisesti asianomaisessa jäsenvaltiossa.

Kausityöntekijät, jotka muuttavat kolmanteen maahan, tai tällaisten kausityöntekijöiden asemaan perustuvia oikeuksia hyödyntävät kolmansissa maissa asuvat edunsaajat saavat kausityöntekijän aikaisempaan työskentelyyn perustuvat lakisääteiset eläkkeet, jotka on hankittu asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklan säännösten mukaisesti, samoin ehdoin ja samansuuruisina kuin asianomaisen jäsenvaltion kansalaiset muuttaessaan kolmanteen maahan.

2. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa yhdenvertaista kohtelua, joka perustuu:

- i) 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohtaan, jättämällä perhe-etuudet ja työttömyysetuudet sen ulkopuolelle, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1231/2010 soveltamista;
- ii) 1 kohdan ensimmäisen alakohdan g alakohtaan, rajoittamalla sen soveltamisen yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen, joka liittyy suoraan tiettyyn työhön ja jättämällä ulkopuolelle opinto- ja toimeentulotuet ja -lainat tai muut tuet ja lainat;
- iii) 1 kohdan ensimmäisen alakohdan i alakohtaan, rajoittamalla veroetuuksia koskevan yhdenvertaisen kohtelun soveltamisen tapauksiin, joissa niiden perheenjäsenten rekisteröity tai tavanomainen asuinpaikka, joiden osalta kausityöntekijä vaatii etuuksia, on asianomaisen jäsenvaltion alueella.

3. Oikeus 1 kohdassa säädettyyn yhdenvertaiseen kohteluun ei rajoita jäsenvaltion oikeutta peruuttaa kausityöhön oikeuttava lupa tai kieltäytyä sen voimassaolon pidentämisestä tai luvan uusimisesta 9 ja 15 artiklan mukaisesti.

24 artikla

Seuranta, arviointi ja tarkastukset

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä toimenpiteitä mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi ja seuraamusten määräämiseksi tämän direktiivin rikkomuksista. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa seuranta, arviointi ja tarvittaessa tarkastus kansallisen oikeuden tai hallinnollisen käytännön mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että työsuojelutarkastuksista vastaavilla viranomaisilla tai toimivaltaisilla viranomaisilla ja, jos kansallisessa jäsenvaltion omia työntekijöitä koskevassa oikeudessa niin säädetään, työntekijöiden etua ajavilla järjestöillä on pääsy työpaikalle ja työntekijän suostumuksella tämän majoituspaiikkaan.

25 artikla

Kantelujen helpottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kausityöntekijät voivat tehdä kanteluja työnantajastaan joko suoraan tai sellaisten kolmansien osapuolten välityksellä, joille kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on oikeutettua etua tämän direktiivin noudattamisen varmistamisesta, tai jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välityksellä, kun kansallisessa oikeudessa näin säädetään.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kolmannet osapuolet, joille kansallisessa oikeudessa vahvistettujen perusteiden mukaisesti on oikeutettua etua tämän direktiivin noudattamisen varmistamisesta, voivat aloittaa kausityöntekijän suostumuksella hänen puolestaan tai häntä tukeakseen tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi säädetyn hallinnollisen tai siviilioikeudellisen menettelyn, lukuun ottamatta lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevia menettelyjä ja päätöksiä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kausityöntekijöillä on samat mahdollisuudet kuin muillakin samassa asemassa olevilla työntekijöillä päästä sellaisten toimenpiteiden piiriin, jotka suojelevat irtisanomiselta tai muulta epäsuotuisalta kohtelulta, joka johtuu työnantajan reagoinnista yrityksessä tehtyyn kanteluun tai johonkin oikeudelliseen menettelyyn, jonka tarkoituksena on varmistaa, että tätä direktiiviä noudatetaan.

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

26 artikla

Tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tilastotiedot ensimmäistä kertaa myönnettyjen kausityöhön oikeuttavien lupien määrästä ja mahdollisuuksien mukaan tiedot siitä, kuinka monen kolmannen maan kansalaisen kausityöhön oikeuttavan luvan voimassaolo on pidennetty, lupa on uusittu tai peruutettu. Nämä tilastotiedot on jaoteltava kansalaisuuden ja mahdollisuuksien mukaan luvan voimassaoloajan ja toimialan mukaan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tilastot on laadittava yhden kalenterivuoden viitejaksoittain ja toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä. Ensimmäinen viitevuosi on 2017.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tilastotiedot on toimitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007⁽¹⁾ mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 862/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamisesta (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 23).

*27 artikla***Raportointi**

Komissio toimittaa kolmen vuoden välein ja ensimmäisen kerän viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta.

*28 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2016. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säänneltyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

*29 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*30 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä helmikuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS